

Bedrøvelighed, at den højtærede Finansminister ved Fremlæggelsen af Finanslovsforslaget har givet et finansielt Grundlag, der i Virkeligheden underbygger det pessimistiske Syn, jeg havde paa Landets økonomiske Fremtid, og dette pessimistiske Syn vil jeg fastholde, selv om der fra Regeringspartierne Side gøres en Del for at fremstille Sagen adskilligt mere lyst, end jeg og vistnok ogsaa end den højtærede Finansminister ser derpaa. Det er særlig den radikale Presse ude i Landet, jeg tænker paa, og vel ogsaa enkelte af dens Talere ude omkring; men her i Rigsdagen har vi set det Særsyn nu i de sidste Dage, at Ordførerne for de to Regeringspartier under denne Forhandling har opholdt sig med at tale om ganske andre Ting. Egentlige finansielle Betragtninger har vi ikke hørt fra de to Regeringspartiers Side.

Det bliver fra alle Sider og med fuld Ret krævet, at der skal ydes mere og mere Arbejde, som et af de virksomste Midler til at komme ud af den økonomiske Misère, der svæver os over Hovedet. Der tales om Sparsommelighed, men det er alligevel saaledes, at Sparsommelighed ikke er i Stand til at gøre det. Jeg vil under ingen Omstændigheder tale ringeagtende om Sparsommelighed, paa ingen mulig Maade, men den skaber ikke egentlig ny Værdier, som i Virkeligheden er det, der i sidste Instans maa løse de foreliggende økonomiske Spørgsmaal. Der maa arbejdes og arbejdes intenst, hvis vi i en nær Fremtid skal naa ud af den økonomiske Misère, der svæver ikke alene over Danmark, men over Europa og i Grunden over hele den europæiske og amerikanske Verden.

Men slaar Arbejdet til? Er det saadan, at vi har Haab om i nær Fremtid at faa arbejdet os frem til en saadan økonomisk solid Stilling, som kan sammenlignes med den, vi havde i de nærmeste Aar, før Krigen brød ud? Jeg føler mig overbevist om, at vi i det hele og store er i Stand dertil. Thi hvis jeg ikke troede det, vilde jeg dermed have sagt, at jeg troede, at den hvide Races Tid var forbi, i alt Fald for lange Tider, men jeg har ingen Frygt i saa Henseende. Jeg har ingen Frygt for den saakaldte gule Fare, selv om jeg aldeles ikke undervurderer den Arbejdsøve og den Nøjsomhed, der præger den gule Race, men jeg tror i Virkeligheden paa, at Europa i en ikke fjern Fremtid vil være i Stand til at genføde sig selv økonomisk. Men indenfor de europæiske Folkesamfund staar de forskellige Nationer

paa forskellig Maade, med forskellige Chancer for at kunne arbejde sig op.

Det er et Spørgsmaal, der for mig har den største Betydning paa det økonomiske Omraade i Øjeblikket: hvorledes er Danmarks Stilling i Sammenligning med de andre europæiske Stater? Jeg maa gaa ud fra, at det som et Land, der var neutralt i den Katastrofe, der er gaaet hen over Europa, i Virkeligheden har haft fortræffelige Chancer for at arbejde og holde vore Værdier vedlige. Selvfølgelig er jeg ikke blind for de Vanskeligheder, der har været, særlig for vore Tilførsler paa de forskellige Omraader, men alt i alt har vi alligevel haft det saadan, at vi næsten i det store og hele har været i Stand til at holde vor Økonomi saa nogenlunde gaaende. I saa Henseende har vi haft et meget stort Fortrin fremfor de Lande, der var indviklede i Krigen. Men hvorledes har vi udnyttet dette Fortrin? Er det saaledes, at vi har været i Stand til at konsolidere vor økonomiske Stilling i de Aar, der er gaaet? Det forekommer mig, at det i mangt og meget har skortet paa Fremsyn hos den danske Nation. Jeg taler i Øjeblikket ikke om Land eller By, men om Folket i al Almindelighed. Det er, som om hele Nationen har været grebet af den Idé, at den Guldstrøm, der kom til at gaa ind over Danmark, medens de andre var indviklede i Krigen, skulde kunne vare ved. Ud over store Kredse af den danske Befolkning har man troet, at man var inde i en Guldalder, som i alt Fald vilde vare lange, lange Tider. Det forekommer mig, som sagt, at det har skortet paa Fremsyn. Vi har ikke benyttet de Chancer, vi har haft, paa den Maade, som vi efter min Mening burde og kunde have benyttet dem. Vi har ikke arbejdet saa intenst som i tidligere Tider, og vi har ikke sparet. Det er der vel egentlig ingen, der vil paastaa, hverken i det offentlige Liv eller i det private. Men naar vi ikke har udnyttet Chancen i Tide og nu er kommet til et Punkt, hvor den økonomiske Situation udfører en Vending paa en saadan Maade, at man maa tilbage og langt tilbage, vistnok lige til det Standpunkt, hvorpaa vi økonomisk stod før Krigen, saa maa vi vistnok, naar alt kommer til alt, erkende, at ikke blot Europa i Almindelighed, men ogsaa vi selv her i Landet, staar overfor at blive en fattig Nation.

Naar jeg ser paa det Budget, der er forelagt her for Aaret 1920—21, saa tyder